

Службен весник

на Република Македонија

Број 122

3 јули 2018, вторник

година LXXIV

www.slvesnik.com.mk

contact@slvesnik.com.mk

СОДРЖИНА

	Стр.		Стр.
2346. Одлука за престанок и за давање на трајно користење на движни ствари на Министерство за труд и социјална политика.....	2	2348. Решение за престанок на должноста извршител.....	7
2347. Правилник за престанување на важењето на Правилникот за составот на Комисиите на Министерството за внатрешни работи за пробни испукувања, начинот на вршење на пробни испукувања и за чувањето на чаурите од оружјето од кое е извршено пробно испукување.....	7	2349. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.63/2017 од 20 јуни 2018 година.....	7
		2350. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.105/2017 од 20 јуни 2018 година.....	9
		2351. Одлука на Уставниот суд на Република Македонија У.бр.153/2017 од 20 јуни 2018 година.....	14
		Огласен дел	1-48

ВЛАДА НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

2346.

Врз основа на член 44 став (2) од Законот за користење и располагање со стварите во државна сопственост и со стварите во општинска сопственост („Службен весник на Република Македонија“ бр. 78/15, 106/15, 153/15, 190/16 и 21/18), Владата на Република Македонија, на седницата, одржана на 26.6.2018 година, донесе

О Д Л У К А ЗА ПРЕСТАНОК И ЗА ДАВАЊЕ НА ТРАЈНО КОРИСТЕЊЕ НА ДВИЖНИ СТВАРИ НА МИНИСТЕРСТВО ЗА ТРУД И СОЦИЈАЛНА ПОЛИТИКА

Член 1

Со оваа одлука на досегашниот корисник Министерство за финансии му престанува користењето на движните ствари и тоа:

Реден број	Вид на опрема	Количина	Марка	Инвентарен број
1	Дрвен плакар	1	/	3022
2	Дрвен плакар	1	/	4838
3	Дрвен плакар	1	/	20143
4	Мал плакар	1	/	4911
5	Мал плакар	1	/	4897
6	Мал плакар	1	/	4899
7	Мал плакар	1	/	4855
8	Мал плакар	1	/	4857
9	Мал плакар	1	/	4891
10	Дрвен плакар	1	/	4022
11	Дрвен плакар	1	/	4025
12	Дрвен плакар	1	/	4028
13	Дрвен плакар	1	/	4027
14	Плакар со стакло	1	/	7234
15	Мал плакар дрвен	1	/	324
16	Витрина со стакло	1	/	3277
17	Дрвена комода	1	/	4843
18	Дрвена комода	1	/	3282
19	Дрвена комода	1	/	7279
20	Дрвена комода	1	/	7133
21	Дрвена комода	1	/	361
22	Дрвена комода	1	/	178
23	Дрвена комода	1	/	7353
24	Дрвена комода	1	/	7538
25	Дрвена комода	1	/	473
26	Дрвен ормар	1	/	1202
27	Работно биро	1	/	3239
28	Работно биро	1	/	1198
29	Работно биро	1	/	3210
30	Работно биро	1	/	1189
31	Работно биро	1	/	488
32	Работно биро	1	/	3284
33	Работно биро	1	/	5561
34	Работно биро	1	/	3439
35	Работно биро	1	/	3283
36	Работно биро	1	/	3245
37	Работно биро	1	/	18664
38	Работно биро	1	/	18665
39	Работно биро	1	/	3886
40	Работно биро	1	/	3904
41	Работно биро	1	/	11136
42	Работно биро	1	/	3532
43	Работно биро	1	/	3903
44	Работно биро	1	/	69
45	Работно биро	1	/	3238
46	Работно биро	1	/	3351
47	Работно биро	1	/	5043
48	Работно биро	1	/	1440
49	Работно биро	1	/	1479
50	Работно биро	1	/	4624
51	Работно биро	1	/	4626

52	Работно биро	1	/	11135
53	Работно биро	1	/	3891
54	Работно биро	1	/	5600
55	Работно биро	1	/	4643
56	Работно биро	1	/	458
57	Работно биро	1	/	9011
58	Работно биро	1	/	4644
59	Работно биро	1	/	8994
60	Работно биро	1	/	8999
61	Работно биро	1	/	11137
62	Работно биро	1	/	3385
63	Работно биро	1	/	3383
64	Работно биро	1	/	9010
65	Работно биро	1	/	9000
66	Работно биро	1	/	3380
67	Работно биро	1	/	3909
68	Работно биро	1	/	3534
69	Работно биро	1	/	5596
70	Работно биро	1	/	5601
71	Работно биро	1	/	5602
72	Работно биро	1	/	4657
73	Работно биро	1	/	18666
74	Работно биро	1	/	20052
75	Работно биро	1	/	20053
76	Работно биро	1	/	20054
77	Работно биро	1	/	20008
78	Работно биро	1	/	20027
79	Работно биро	1	/	5595
80	Работно биро	1	/	8991
81	Работно биро	1	/	18664
82	Работно биро	1	/	18665
83	Работно биро со фиоки	1	/	20024
84	Работно биро со фиоки	1	/	20004
85	Работно биро со фиоки	1	/	20005
86	Работно биро со фиоки	1	/	20006
87	Работно биро со фиоки	1	/	20007
88	Работно биро со фиоки	1	/	5069
89	Работно биро со фиоки	1	/	9061
90	Компјутерско биро	1	/	20056
91	Компјутерско биро	1	/	20057
92	Компјутерско биро	1	/	20058
93	Компјутерско биро	1	/	20059
94	Компјутерско биро	1	/	20060
95	Дактило биро	1	/	35
96	Дрвена масичка	1	/	7239
97	Дрвена масичка	1	/	174
98	Дрвена масичка	1	/	162
99	Дрвена масичка	1	/	207
100	Дрвена масичка	1	/	7238
101	Дрвена масичка	1	/	188
102	Дрвена масичка	1	/	164
103	Дрвена масичка	1	/	479
104	Дрвена масичка	1	/	7232
105	Дрвена масичка	1	/	3355
106	Дрвена масичка	1	/	161
107	Клуб маса дрвена	1	/	89
108	Масичка за принтање	1	/	1208
109	Подвижна фиока	1	/	3659
110	Подвижна фиока	1	/	3405
111	Подвижна фиока	1	/	3401
112	Подвижна фиока	1	/	3393
113	Подвижна фиока	1	/	3390
114	Подвижна фиока	1	/	1085
115	Подвижна фиока	1	/	20063
116	Подвижна фиока	1	/	20062
117	Подвижна фиока	1	/	20089
118	Подвижна фиока	1	/	20082
119	Подвижна фиока	1	/	20083
120	Подвижна фиока	1	/	20072

121	Подвижна фиока	1	/	20073
122	Фиксна касета	1	/	1085
123	Дрвен елемент со две врати	1	/	9063
124	Работна столица	1	/	7636
125	Работна столица	1	/	7287
126	Работна столица	1	/	3611
127	Работна столица	1	/	3245
128	Работна столица	1	/	3983
129	Работна столица	1	/	3114
130	Работна столица	1	/	1062
131	Работна столица	1	/	1450
132	Работна столица	1	/	3993
133	Работна столица	1	/	3841
134	Работна столица	1	/	7658
135	Работна столица	1	/	3615
136	Работна столица	1	/	32
137	Работна столица	1	/	3080
138	Работна столица	1	/	7904
139	Работна столица	1	/	7906
140	Работна столица	1	/	7341
141	Работна столица	1	/	7870
142	Работна столица	1	/	3412
143	Работна столица	1	/	5631
144	Работна столица	1	/	1675
145	Работна столица	1	/	3851
146	Работна столица	1	/	3978
147	Работна столица	1	/	8992
148	Работна столица	1	/	7215
149	Работна столица	1	/	1459
150	Работна столица	1	/	388
151	Работна столица	1	/	3347
152	Работна столица	1	/	3168
153	Работна столица	1	/	3418
154	Работна столица	1	/	3349
155	Работна столица	1	/	5610
156	Работна столица	1	/	7644
157	Работна столица	1	/	3060
158	Работна столица	1	/	398
159	Работна столица	1	/	3166
160	Работна столица	1	/	7644
161	Работна столица	1	/	3149
162	Работна столица	1	/	3688
163	Работна столица	1	/	3123
164	Работна столица	1	/	333
165	Работна столица	1	/	20185
166	Работна столица	1	/	20186
167	Работна столица	1	/	20187
168	Работна столица	1	/	20188
169	Работна столица	1	/	20189
170	Работна столица	1	/	20197
171	Работна столица	1	/	20177
172	Работна столица	1	/	3155
173	Работна столица	1	/	1370
174	Работна столица	1	/	5005
175	Работна столица	1	/	7908
176	Работна столица	1	/	3679
177	Работна столица	1	/	3736
178	Работна столица	1	/	3737
179	Работна столица	1	/	3705
180	Работна столица	1	/	3741
181	Работна столица	1	/	3691
182	Работна столица	1	/	3730
183	Деловна фотелја	1	/	3713
184	Деловна фотелја	1	/	20161
185	Деловна фотелја	1	/	20162
186	Деловна фотелја	1	/	20163
187	Сегмент	1	/	4847
188	Сегмент	1	/	3745
189	Сегмент	1	/	3835

190	Сегмент	1	/	533
191	Сегмент	1	/	3855
192	Сегмент	1	/	7847
193	Сегмент	1	/	1290
194	Сегмент	1	/	7846
195	Сегмент	1	/	3862
196	Сегмент	1	/	3744
197	Сегмент	1	/	20132
198	Сегмент	1	/	20133
199	Сегмент	1	/	20134
200	Сегмент	1	/	20135
201	Жардињера	1	/	7807
202	Жардињера	1	/	7806
203	Жардињера	1	/	19991
204	Жардињера	1	/	19993
205	Жардињера	1	/	19992
206	Жардињера	1	/	7808
207	Жардињера	1	/	7804
208	Жардињера	1	/	19990
209	Калкулатор	1	SKALAR	7455
210	Апарат за кафе	1	LAKIMBALI	7765
211	Еднокрилен сеф - каса	1	EMO-OHRID	22
212	Штампач	1	DN2420 CN/CNFJD73925	7696
213	Сеф	1	ТЛ 30 18/14	6331
214	Каса челична	1	DVOKRILNA	23
215	Челична каса	1	EMO-OHRID VS-40S/K	536
216	Челична каса	1	EMO-OHRID	21
217	Машина за пишување	1	ОЛИМПИЈА	7769
218	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4090
219	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4092
220	Клима уред	1	FONKO-E 244 LG	4601
221	Клима уред	1	FUJITSU9	6099
222	Клима уред	1	FUJITSU9	5074
223	Клима уред	1	FUJITSU9	5075
224	Клима уред	1	KARIER	1299
225	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4088
226	Клима уред	1	KARIER	4128
227	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4117
228	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4114
229	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4095
230	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4094
231	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4103
232	Клима уред	1	FUJITSU 13	5071
233	Клима уред	1	FUJITSU 12	5072
234	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4091
235	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4096
236	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4116
237	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4122
238	Клима уред	1	FONKO	8966
239	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4089
240	Клима уред	1	PANASONIK	1579
241	Клима уред	1	FUJITSU 12	5081
242	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4087
243	Клима уред	1	KARIER	1215
244	Клима уред	1	KARIER	1301
245	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4093
246	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4100
247	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4115
248	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4125
249	Клима уред	1	FUJITSU9	5073
250	Клима уред	1	FUJITSU9	5718
251	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4079
252	Клима уред	1	PANASONIK	1484
253	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4081
254	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4082
255	Клима уред	1	PANASONIK	1485
256	Клима уред	1	PANASONIK	4073
257	Клима уред	1	PANASONIK	791
258	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4083

259	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4084
260	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4085
261	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	4086
262	Клима уред	1	FUJITSU9	5739
263	Клима уред	1	FUJITSU9	20097
264	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	20110
265	Клима уред	1	FONKO-BO91LG	20109
266	Уред за климатизација	1	EMERSON	11079
267	Телевизор	1	EI	45
268	Телефакс	1	KANON L60	7292
269	Телефакс	1	KANON L 350	5239
270	Телефон фиксен	1	PANASONIK	5644
271	Метална каса - Трезор	1	ET240	6641
272	Метална каса - Трезор	1	ET240	3746
273	Фотокопирен апарат	1	KANON	4976
274	Фотокопирен апарат	1	KANON	7762
275	Фотокопирен апарат	1	KANON	7149
276	Фотокопирен апарат	1	KANON	46
277	Фотокопирен апарат	1	KANON	7188

Член 2

Движните ствари од член 1 од оваа одлука се даваат на трајно користење без надоместок на Министерство за труд и социјална политика.

Член 3

Министерот за финансии склучува договор со министерот за труд и социјална политика, со кој се уредуваат правата и обврските за движните ствари од член 1 од оваа одлука.

Член 4

Оваа одлука влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 44-5781/1
26 јуни 2018 година
Скопје

Заменик на претседателот
на Владата на Република
Македонија,
Оливер Спасовски, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ

2347.

Врз основа на член 55, став (1) од Законот за организација и работа на органите на државната управа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11), министерот за внатрешни работи донесе

П РА В И Л Н И К

ЗА ПРЕСТАНУВАЊЕ НА ВАЖЕЊЕТО НА ПРАВИЛНИКОТ ЗА СОСТАВОТ НА КОМИСИИТЕ НА МИНИСТЕРСТВОТО ЗА ВНАТРЕШНИ РАБОТИ ЗА ПРОБНИ ИСПУКУВАЊА, НАЧИНОТ НА ВРШЕЊЕ НА ПРОБНИ ИСПУКУВАЊА И ЗА ЧУВАЊЕТО НА ЧАУРИТЕ ОД ОРУЖЈЕТО ОД КОЕ Е ИЗВРШЕНО ПРОБНО ИСПУКУВАЊЕ

Член 1

Со овој правилник престанува да важи Правилникот за составот на комисиите на Министерството за внатрешни работи за пробни испукувања, начинот на вршење на пробни испукувања и за чувањето на чаури-те од оружјето од кое е извршено пробно испукување („Службен весник на Република Македонија“ бр. 94/09, 155/10 и 38/12).

Член 2

Овој правилник влегува во сила наредниот ден од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

Бр. 1311-53931/1
27 јуни 2018 година
Скопје

Министер
за внатрешни работи,
Оливер Спасовски, с.р.

МИНИСТЕРСТВО ЗА ПРАВДА

2348.

Врз основа на член 55 став 1 од Законот за организација и работа на органите на државна управа („Службен весник на Република Македонија“ бр.58/00, 44/02, 82/08, 167/10 и 51/11), а во врска со член 71 став (1) точка б) и став (2) од Законот за извршување („Службен весник на Република Македонија“ бр.72/16 и 142/16), Министерството за правда донесе

Р Е Ш Е Н И Е

ЗА ПРЕСТАНОК НА ДОЛЖНОСТА ИЗВРШИТЕЛ

На извршителот **ЗОРИЦА МИТРОВСКА** од Крива Паланка, именувана за подрачјето на Основниот суд во Куманово, Основниот суд во Крива Паланка и Основниот суд во Кратово, и **ПРЕСТАНУВА** должноста извршител поради навршување на 64 години возраст согласно закон.

Решението влегува во сила на ден 06.05.2018 година.

О б р а з л о ж е н и е

Со Решение на Министерот за правда бр.07-3467/6 од 01.11.2007 година лицето **Зорица Митровска** од Крива Паланка е именувана за извршител на подрачјето на Основниот суд во Куманово, Основниот суд во Крива Паланка и Основниот суд во Кратово.

Извршителот **Зорица Митровска** родена на ден 06.05.1954 година, на ден 06.05.2018 година навршува 64 години возраст, поради што ги исполнува условите за престанок на должноста извршител.

Согласно наведеното, а врз основа на член 71 став (1) точка б) и став (2) од Законот за извршување, Министерството за правда одлучи како во диспозитивот на ова решение.

Правна поука: Против ова решение може да се поведе управен спор пред Управен суд во рок од 30 дена од денот на приемот на решението.

Бр. 09-2766/1
4 мај 2018 година
Скопје

Министер за правда,
Биле Салиџи, с.р.

УСТАВЕН СУД НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА

2349.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр. 70/1992), на седницата одржана на 20 јуни 2018 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВА член 4 став 3 од Законот за основање на Државна комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр.130/2014, 53/2016 и 11/2018).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Македонија, по повод иницијативата поднесена од **Никола Источки**, адвокат од Ресен, со Решение У.бр. 63/2017 од 18 април 2018 година поведе постапка за оценување на уставноста на членот од Законот означен во точката 1 од оваа одлука, бидејќи основано се постави прашањето за неговата согласност со Уставот.

4. Судот на седницата утврди дека според оспорениот член 4 став 3 од Законот за основање на Државна комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка, предлог за разрешување на претседателот и членот на Државната комисија може да поднесе и Владата на Република Македонија.

5. Според член 8 став 1 алинеи 3 и 4 од Уставот на Република Македонија, владеењето на правото и поделбата на државната власт на законодавна, извршна и судска се темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Согласно член 51 став 1 од Уставот, во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон.

Согласно член 68 став 1 алинеја 15 од Уставот, Собранието на Република Македонија врши избори, именувања и разрешувања и на други носители на јавни и други функции утврдени со Уставот и со закон.

Според членот 88 од Уставот, Владата на Република Македонија е носител на извршната власт. Своите права и должности Владата ги врши врз основа и во рамките на Уставот и законите.

Според член 91 алинеја 13 од Уставот, Владата на Република Македонија врши именувања и разрешувања на носители на јавни и други функции утврдени со Уставот и со закон.

Организацијата, начинот на работа и надлежноста на Владата на Република Македонија се уредени со Законот за Владата („Службен весник на Република Македонија“ број 59/2000, 12/2003, 55/2005, 37/2006, 115/2007, 19/2008, 82/2008, 10/10, 51/11, 15/13, 139/14, 196/15, 142/2016).

Според член 4 од Законот за Владата, во рамките на правата и должностите утврдени со Уставот и со закон, Владата ја утврдува економската и развојната политика на државата, утврдува мерки за нејзино остварување и му предлага мерки на Собранието за остварување на политиката што се од негова надлежност, ја утврдува политиката на извршување на законите и други прописи на Собранието, го следи нивното извршување и врши други работи утврдени со закон.

Државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка е основана во 2014 година со Законот за основање на Државна комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка („Службен весник на Република Македонија“ бр. 130/2014)

Според член 1 од Законот, државната комисија за одлучување во втор степен во областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка (во натамошниот текст: Државната комисија) е надлежна за решавање по жалби против решенија донесени во прв степен во инспекциска постапка како и по жалби против одлуките за прекршок што се донесени од прекршочен орган, кога со закон е пропишано да одлучуваат во прекршочна постапка. Во постапката за решавање по жалби Државната комисија ги применува одредбите од Законот за општата управна постапка, Законот за инспекциски надзор и Законот за прекршоците доколку со овој или друг закон поинаку не е уредено.

Според членот 2 од Законот, државната комисија е државен орган кој е самостоен во својата работа и има својство на правно лице. Државната комисија има стручна служба. На вработените во стручната служба се применуваат одредбите од законот со кој се регулираат правата и обврските на административните службеници. Државната комисија се финансира од Буџетот на Република Македонија.

Во членот 3 од Законот е утврден составот на Државната комисија која е составена од претседател и шест члена кои функцијата ја извршуваат професионално. Претседателот и членовите на Државната комисија ги избира по пат на јавен конкурс и ги разрешува Собранието на Република Македонија на предлог на

Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија. Претседателот и членовите на Државната комисија се избираат за период од пет години со право на повторен избор.

Престанокот на мандатот на претседателот и членовите на Државната комисија е уреден со членот 4 според кој на претседателот или членот на Државната комисија мандатот му престанува, ако:

- тоа сам го побара,
- наврши 64 години старост и
- настапи смрт на претседателот или членот.

Според ставот 2 на овој член од Законот, Претседателот или членот на Државната комисија се разрешува пред истекот на мандатот, ако:

- трајно ја загуби способноста за вршење на функцијата, што го утврдува Собранието на Република Македонија,

- е осуден со правосилна судска пресуда за кривично дело на безусловна казна затвор од најмалку шест месеци или

- врши работи кои се неспојливи со функцијата член или претседател на Државната комисија.

Согласно оспорениот став 3 на членот 4, предлог за разрешување на претседателот и членот на Државната комисија може да поднесе и Владата на Република Македонија.

За постоењето на причини за разрешување на претседателот или членот на Државната комисија пред истекот на мандатот, претседателот (или заменикот во случај на разрешување на претседателот) е должен да го извести Собранието на Република Македонија, во рок од 30 дена од денот на дознавањето (став 4). Собранието на Република Македонија започнува постапка за утврдување на предлог за избирање на претседател и членови на Државната комисија најмалку три месеци пред истекот на нивниот мандат. Постапката за избирање треба да заврши најмалку 30 дена пред редовниот истек на мандатот на претседателот и членовите (став 5).

Според членот 6 од Законот, Државната комисија за своето работење поднесува годишен извештај до Собранието на Република Македонија до крајот на март во тековната година за претходната година, за усвојување.

6. Одредбата од член 4 став 3 од Законот за основање на Државна комисија за одлучување во втор степен од областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка беше оспорена од аспект на принципот на поделба на власта и владеењето на правото, односно дека со ваквото овластување на Владата извршната власт навлегувала во законодавната власт иако меѓу нив постоела јасна уставна поделеност, што претставувало и повреда на уставното начело на владеењето на правото и правната сигурност.

Наводите на подносителот на иницијативата, Судот ги прифати како основани, од причина што според одредбите од Законот, претседателот и членовите на Државната комисија ги предлага Комисијата за прашања на изборите и именувањата на Собранието на Република Македонија, а ги избира и разрешува Собранието. За Судот, определбата на законодавецот е јасна во смисла на тоа дека целокупниот процес на предлагање, избор и разрешување на претседателот и членовите на Комисијата е во надлежност на Собранието и неговите тела, така што логично би било Собранието,

коешто според овој закон е надлежно да ги разрешува претседателот и членовите, тоа да го прави на предлог на собраниската Комисија за прашањата на избори и именувања, којашто согласно Законот е надлежна да го предлага изборот на претседателот и членовите на Комисијата. Во член 91 алинеја 13 од Уставот е предвидена надлежност на Владата на Република Македонија да врши именувања и разрешувања на носители на јавни и други функции утврдени со Уставот и со закон, но не е предвидено таа да предлага разрешување на функционерите што ги избира Собранието. Со вклучувањето на Владата во овој процес, преку можноста таа да предложи разрешување на претседателот или член на Државната комисија, според мислењето на Судот се навлегува во сферата на работа на Собранието и се нарушува принципот на поделба на власта на законодавна, извршна и судска. Покрај тоа, во Законот воопшто не е уредена постапката за разрешување, ниту пак се утврдени критериумите кога Владата може да предложи разрешување на претседателот или член на Државната комисија. Отсуството на законско регулирање на овие аспекти според Судот, создава правна несигурност на граѓаните што е спротивно на уставното начело на владеењето на правото.

Врз основа на наведеното Судот оцени дека оспорената одредба од член 4 став 3 од Законот за основање на Државна комисија за одлучување во втор степен од областа на инспекцискиот надзор и прекршочната постапка не е во согласност со уставните начела на владеењето на правото и поделбата на државната власт од член 8 став 1 алинеи 3 и 4 и член 91 од Уставот на Република Македонија.

7. Тргувајќи од наведеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

8. Оваа одлука Судот ја донесе со мнозинство гласови во состав од претседателот на Судот, Никола Ивановски и судиите: Елена Гошева, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски, Вангелина Маркудова, Сали Мурати и Владимир Стојаноски.

У. бр. 63/2017
20 јуни 2018 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Никола Ивановски, с.р.

2350.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија ("Службен весник на Република Македонија" бр. 70/1992), на седницата одржана на 20 јуни 2018 година, донесе

ОДЛУКА

1. СЕ ПОНИШТУВААТ: Одлуката за распишување на референдум на локално ниво бр. 08-1183/1, донесена од Советот на Општина Босилово на 20 јули 2017 година и Одлуката за распишување на референдум на локално ниво број 08-1229/1 донесена од Советот на Општина Босилово на 27.07.2017 и објавена во „Службен гласник на Општина Босилово“ бр.61/2017.

2. Оваа одлука ќе се објави во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Македонија, по повод иницијатива поднесена од Љупчо Колев во својство на градоначалник на Општина Босилово, со Решение У. бр.105/2017 од 18 април 2018 година поведе постапка за оценување на уставноста и законитоста на одлуките означени во точката 1 од оваа одлука, бидејќи основано се постави прашањето за нивната согласност со Уставот и законот.

4. Судот на седницата утврди дека првооспорената Одлука за распишување на референдум на локално ниво бр. 08-1183/1, Советот на Општина Босилово ја донел на 20 јули 2017 година и откако таа била запрена со решение на градоначалникот 09-1193/1 од 24 јули 2017 година, на 27 јули 2017 година ја потврдил истата со донесување на Одлуката за распишување на референдум на локално ниво, бр. 08-1229/1, која била објавена во „Службен гласник на Општина Босилово“ бр.61/2017 од 27 јули 2017 година.

Според член 1 став 1 од Одлуката, Советот на Општината Босилово распишува референдум за подрачјето на Општина Босилово заради изјаснување на граѓаните околу отворањето на рудници за металични минерални сировини на територијата на општина Босилово. Советот на Општина Босилово го распишува референдумот од претходниот став на овој член по сопствена иницијатива (став 2).

Во членот 2 од Одлуката е утврдено дека на референдумот на локално ниво граѓаните на Општина Босилово ќе треба да се произнесат по две прашања и тоа:

- Прашање 1: „Дали сте „ЗА“ или „ПРОТИВ“ отворање на рудникот за бакар и злато „Иловица“ и Прашање 2: Дали сте „ЗА“ или „ПРОТИВ“ отворање на рудници и рударски комплекси за металични минерални сировини на територијата на Општина Босилово.

Согласно членот 3 од Одлуката, изјаснувањето по првото референдумско прашање од членот 2 од оваа одлука се спроведува со цел граѓаните на Општина Босилово да одлучат дали се „ЗА“ или „ПРОТИВ“ отпочнување со работа рудникот за бакар и злато „Иловица“. Изјаснувањето по второто референдумско прашање од членот 2 од оваа одлука се спроведува со цел граѓаните на Општина Босилово да одлучат дали се „ЗА“ или „ПРОТИВ“ отворањето на рудници и рударски комплекси од отворен и затворен тип за експлоатација на металични минерални сировини на територијата на Општина Босилово.

Според член 4 став 1, одлуката на референдумот ќе се смета за донесена доколку за неа гласале мнозинството од вкупниот број коишто гласале. Доколку гласале повеќе од половината од вкупниот број на граѓани запишани во Изводот од Избирачкиот список за Општина Босилово. Одлуката донесена на референдумот е задолжителна (став 2).

Во член 5 став 1 од Одлуката е предвидено дека доколку на референдумот граѓаните се изјасниле против отпочнување со работа на рудникот за бакар и злато „Иловица“, Советот на Општина Босилово ќе ги извести надлежните државни органи за донесената одлука и за поништување на претходно дадените позитивни мислења за детални геолошки истражувања и за експлоатација на минерални сировини-бакар и злато на локалитетот „Иловица“- Општина Босилово и Општина Ново Село. Доколку на референдумот граѓаните се изјасниле против отворање на рудници и рударски ком-

плекси за металични минерални сировини на територијата на Општина Босилово. Советот на Општина Босилово ќе ги извести надлежните државни органи за донесената одлука при одлучувањето за идните постапки за добивање на концесија за детални геолошки истражувања и за експлоатација на металични минерални сировини на територијата на Општина Босилово (став 2).

Според членот 6 од Одлуката, референдумот на локално ниво ќе се одржи на ден 03.09.2017 година (недела), а гласањето ќе се спроведе во периодот од 7:00 до 19:00 часот.

Во членот 7 од Одлуката е определено дека референдумот на локално ниво ќе го спроведе Општинската изборна комисија- Босилово и избирачките одбори.

Според членот 8 од Одлуката е определено дека средствата за спроведување на референдумот ќе се обезбедат од Буџетот на Општина Босилово за 2017 година.

Во членот 9 е предвидено дека по еден примерок од одлуката да се достави до Општинската изборна комисија - Босилово и до Државната изборна комисија.

Согласно членот 10 од Одлуката е предвидено дека оваа одлука влегува во сила со денот на донесувањето, а ќе се објави во "Службен гласник на Општина Босилово".

5. Според член 2 став 2 од Уставот, граѓаните на Република Македонија власта ја остваруваат преку демократски избрани претставници, по пат на референдум и други облици на непосредно изјаснување.

Според член 8 став 1 алинеи 1, 3 и 9 од Уставот, основните слободи и права на човекот и граѓанинот признати во меѓународното право и утврдени со Уставот, владеењето на правото и локалната самоуправа се темелни вредности на уставниот поредок на Република Македонија.

Согласно член 51 од Уставот, во Република Македонија законите мораат да бидат во согласност со Уставот, а сите други прописи со Уставот и со закон. Секој е должен да ги почитува Уставот и законите.

Според член 56 од Уставот, сите природни богатства на Републиката, растителниот и животинскиот свет, доброта во општа употреба, како и предметите и објектите од особено културно и историско значење определени со закон се добра од општ интерес за Републиката и уживаат посебна заштита. Согласно ставот 3 на овој член од Уставот, со закон се уредуваат начинот и условите под кои определени добра од општ интерес за Републиката можат да се отстапат на користење.

Според член 57 од Уставот, Републиката го поттикнува економскиот напредок и се грижи за порамномерен просторен и регионален развој, како и за побрз развој на стопански недоволно развиените подрачја.

Според член 88 од Уставот, Владата на Република Македонија е носител на извршната власт. Своите права и должности Владата ги врши врз основа и во рамките на Уставот и законите.

Според Амандман XVII на Уставот, во единиците на локалната самоуправа граѓаните непосредно и преку претставници учествуваат во одлучувањето за прашања од локално значење, а особено во областите на јавните служби, урбанизмот и руралното планирање, заштитата на околината, локалниот економски развој, ло-

калното финансирање, комуналните дејности, културата, спортот, социјалната и детската заштита, образованието, здравствената заштита и во други области утврдени со закон.

6. Надлежноста на општините е уредена со Законот за локалната самоуправа („Службен весник на Република Македонија“ бр. 5/2002), кој во членот 20 определува дека општините, во рамките на законот, во согласност со начелото на супсидијарност, имаат право на своето подрачје да ги вршат работите од јавен интерес од локално значење, што не се исклучени од нивна надлежност или не се во надлежност на органите на државната власт.

Во членот 22 од Законот за локална самоуправа е утврдена листата на надлежностите на општината. Тука спаѓаат:

„1. Урбанистичкото (урбано и рурално) планирање, издавањето на одобрение за градење на објекти од локално значење утврдени со закон, уредувањето на просторот и уредувањето на градежното земјиште;

2. Заштитата на животната средина и природата - мерки за заштита и спречување од загадување на водата, воздухот, земјиштето, заштита на природата, заштита од бучавата и нејонизирачкото зрачење;

3. Локалниот економски развој - планирање на локалниот економски развој; утврдување на развојните и структурните приоритети; водење на локална економска политика; поддршка на развојот на малите и средните претпријатија и на претприемништвото на локално ниво и во тој контекст, учество во воспоставувањето и развојот на локалната мрежа на институции и агенции и промовирање на партнерство;

4. Комуналните дејности - снабдувањето со вода за пиење; испораката на технолошката вода; одведувањето и пречистувањето на отпадните води; јавното осветлување; одведувањето и третманот на атмосферските води; одржувањето на јавна чистота; собирање, транспортирање и постапување со комуналниот цврст и технолошки отпад; уредувањето и организирањето на јавниот локален превоз на патници; снабдувањето со природен гас и топлинска енергија; одржувањето на гробовите, гробиштата, крематориумите и давањето погребални услуги; изградбата, одржувањето, реконструкцијата и заштитата на локалните патишта, улици и други инфраструктурни објекти; регулирање на режимот на сообраќајот; изградбата и одржувањето на уличната сообраќајна сигнализација; изградбата и одржувањето на јавниот простор за паркирање; отстранувањето на непрописно паркираните возила; отстранување на хаварисаните возила од јавните површини; изградбата и одржувањето на пазарите; чистењето на оцаците; одржувањето и користењето на парковите, зеленлото, парк-шумите и рекреативните површини; регулацијата, одржувањето и користењето на речните корита во урбанизираните делови; определувањето на имиња на улици, плоштади, мостови и други инфраструктурни објекти;

5. Културата - институционалната и финансиската поддршка на културните установи и проекти; негувањето на фолклорот, обичаите, старите занаети и слични културни вредности; организирањето културни манифестации; поттикнувањето на разновидни специфични форми на творештво;

6. Спортот и рекреацијата - развојот на масовниот спорт и рекреативните активности; организирањето на спортски приредби и манифестации; одржувањето и изградбата на објекти за спорт; поддршка на спортски сојузи;

7. Социјалната заштита и заштита на децата - детски градинки и домови за стари (сопственост, финансирање, инвестиции и одржување); остварување на социјална грижа за инвалидните лица; децата без родители и родителска грижа; деца со воспитно-социјални проблеми; деца со посебни потреби; децата од еднородителски семејства; децата на улица; лицата изложени на социјален ризик; лицата засегнати со злоупотреба на дрога и алкохол; подигање на свеста на населението; домување на лица со социјален ризик; остварување на право и воспитување на децата од предучилишна возраст. Вршењето на овие надлежности се во согласност со Националната програма за развој на социјалната заштита;

8. Образование - основање, финансирање и администрирање на основни и средни училишта, во соработка со централната власт, во согласност со закон, организирање на превоз и исхрана на ученици и нивно сместување во ученички домови;

9. Здравствена заштита - управување со мрежата на јавни здравствени организации и објекти од примарна здравствена заштита кои треба да вклучат застапеност на локалната самоуправа во сите одбори на сите здравствени организации во јавна сопственост, здравственото воспитување; унапредување на здравјето; превентивни активности; заштита на здравјето на работниците и заштита при работа; здравствен надзор над животната средина; надзор над заразните болести; помош на пациенти со специјални потреби (на пример, ментално здравје, злоупотреба на деца итн.) и други области кои ќе бидат утврдени со закон;

10. Спроведување на подготовки и преземање мерки за заштита и спасување на граѓаните и материјалните добра од воени разурнувања, природни непогоди и други несреќи и од последиците предизвикани од нив;

11. Противпожарна заштита што ја вршат територијалните противпожарни единици;

12. Надзор над вршењето на работите од нејзина надлежност и

13. Други работи определени со закон.“

Непосредното учество на граѓаните во одлучувањето во општините е уредено со повеќе одредби од Законот за локалната самоуправа во кои се уредени облици на учество на граѓаните.

Според член 25 од Законот, граѓаните непосредно учествуваат во одлучувањето за прашања од локално значење преку граѓанска иницијатива, собири на граѓаните и референдум, на начин и постапка утврдени со закон.

Според член 28 од Законот за локалната самоуправа, граѓаните преку референдум можат да одлучуваат за прашањата од надлежност на општината, како и за други прашања од локално значење. Според ставот 3 на овој член, советот може да распише референдум за прашања од негова надлежност, по сопствена иницијатива. Одлуката донесена на референдумот е задолжителна за советот (став 4).

Надлежностите на советот се утврдени во членот 36 од Законот, според кој советот: „1. Го донесува статутот на општината и други прописи; 2. Донесува буџет на општината и годишна сметка на општината; 3. Ја утврдува висината на сопствените извори на приходи за финансирање на општината, во рамките утврдени со закон; 4. Основа јавни служби во рамките на надлежноста на општината и врши надзор над нивната работа; 5. Именува членови во управните одбори на јавните служби, кои ги основа; 6. Усвојува програми за работа и финансиски планови за финансирање на јавните служби, кои ги основала општината; 7. Ги усвојува извештаите за извршување на буџетот и годишната сметка на општината; 8. Одлучува за давање дозвола за вршење дејност од јавен интерес од локално значење, во согласност со закон; 9. Ги усвојува извештаите за работата и годишните сметки на јавните служби, кои ги основала општината; 10. Одлучува за начинот на располагање со сопственоста на општината; 11. Одлучува за начинот на вршење на финансиска контрола на буџетот на општината, во согласност со закон; 12. Го избира лицето кое раководи со подрачната единица на Министерството за внатрешни работи во општината, во согласност со закон; 13. Го разгледува и усвојува годишниот извештај за јавната безбедност на подрачјето на општината, кој го доставува до министерот за внатрешни работи и народниот правобранител;

14. Може да дава препораки на раководното лице на подрачната единица на Министерството за внатрешни работи од областа на јавната безбедност и безбедноста во сообраќајот и

15. Врши и други работи утврдени со закон.“

Предметната иницијатива подносителот во својство на тогашен градоначалник на Општина Босилово, ја поднел постапувајќи според член 51 од Законот за локалната самоуправа, односно врз основа на своите надлежности да врши контрола на законитоста на прописите на советот пред нивното објавување.

Имено, согласно овој член од Законот, ако градоначалникот смета дека прописот на советот не е во согласност со Уставот и законите, должен е во рок од седум дена од денот на доставувањето со решение да го запре неговото објавување, со кое ќе ги образложи причините за запирањето. Советот е должен, во рок од 15 дена од денот на објавувањето на решението од ставот 1 на овој член, да го разгледа решението и да одлучи по него. Ако советот го потврди прописот, градоначалникот е должен да го објави и истовремено да поднесе иницијатива за поведување постапка за оценување на уставноста и законитоста на оспорениот пропис пред Уставниот суд на Република Македонија. За иницијативата од ставот 3 на овој член градоначалникот е должен да го информира министерството надлежно за вршење на работите што се однесуваат на локалната самоуправа.

7. Референдумот како облик на учество на граѓаните во одлучувањето е уреден и со Законот за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните („Службен весник на Република Македонија” бр. 81/2005).

Според член 2 од наведениот закон, референдумот е облик на непосредно изјаснување на граѓаните во одлучувањето за одделни прашања од надлежноста на Собранието на Република Македонија, за прашања од надлежноста на општините, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје, како и за други прашања од локално значење.

Референдумот на локално ниво е уреден со посебни одредби од Законот (членови 36 - 44):

Според членот 36 од Законот, референдум на локално ниво распишува советот на општината, на Градот Скопје и на општините во Градот Скопје (во натамошниот текст: советот), по сопствена иницијатива и на предлог од најмалку 20% од граѓаните од општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје. Според ставот 2 на овој член, Советот може да распише референдум на локално ниво за прашања од негова надлежноста за кои со закон е овластен да одлучува.

Согласно член 37 од Законот за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните, одлуката за распишување на референдум на локално ниво се објавува во службеното гласило на општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје и преку средствата за јавно информирање на начин утврден со статутот. Од денот на објавувањето на одлуката за распишување на референдум во службеното гласило на општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје до денот на одржувањето на референдумот на локално ниво не можат да поминат помалку од 25 ниту повеќе од 40 дена.

Во членот 38 од Законот е определено дека референдум на локално ниво може да се распише за донесување пропис, за прашања што треба да се уредат во општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје (претходен референдум) или за преоценување на пропис што претходно е донесен (дополнителен референдум).

Во членот 40 од Законот се определени прашањата за кои не може да се распише референдум. Така според ставот 1 на овој член од Законот, референдум на локално ниво не може да се распише за прашања што се однесуваат на буџетот и завршната сметка на буџетот на општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје и за организацијата на општинската администрација. Согласно ставот 2 на истиот член од Законот, референдум на локално ниво не може да се распише за прашања за кои советот одлучува со мнозинство гласови од присутните членови на советот при што мора да има мнозинство гласови од присутните членови на советот кои припаѓаат на заедниците што не се мнозинско население во општината, Градот Скопје и општините во Градот Скопје.

8. Минералните сировини се предмет на уредување на Законот за минералните сировини („Службен весник на Република Македонија“ бр. 136/2012, 25/2013, 93/2013, 44/2014, 160/2014, 129/2015, 192/2015, 39/2016, 53/2016, 120/2016, 189/2016)

Според член 4 од Законот, минералните сировини се добра од општ интерес, сопственост на Република Македонија, без оглед на сопственоста на земјиштето на кое се наоѓаат.

Согласно ставот 3 на овој член, од јавен интерес е:

- вршењето на детални геолошки истражувања и експлоатација на енергетските металични, техногените минерални сировини и термоминералните и термалните води и

- кога експлоатацијата на минералната сировина е од стратешко значење и е неопходна за реализација на проекти од јавен интерес утврден со друг закон. Минералните сировини од ставот 3 алинеја 2 на овој член ги определува Владата на Република Македонија.

Во членот 5 од Законот за минерални сировини е определено дека за остварување на целите и насоките за усогласено вршење на геолошките истражувања, експлоатацијата и одржливото искористување на минералните сировини, Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: Владата) на предлог на министерот за економија донесува стратегија за геолошки истражувања, одржливо искористување и експлоатација на минералните сировини (во натамошниот текст: стратегијата) за период од 20 години. Со стратегијата се определува обемот и начинот на реализација на основните геолошки истражувања, одржливото искористување и потребите за експлоатацијата на минералните сировини кои се од битно значење за развојот на стопанството на Република Македонија.

Согласно членот 36 од Законот за минералните сировини, право за вршење на експлоатација на минерални сировини се стекнува со добивање на концесија за експлоатација на минерални сировини. Концесија за експлоатација на минерални сировини доделува Владата на Република Македонија (во натамошниот текст: концедент). Право за добивање на концесија за експлоатација има секое правно лице, вклучувајќи ги и странските правни лица со подружница запишана во Централниот регистар на Република Македонија, а кои ги исполнуваат условите пропишани со овој или со друг закон.

Одредбата од членот 36 понатаму е разработена во членот 45 од Законот, согласно кој одлука за доделување на концесија за експлоатација на минерални сировини ја донесува Владата на предлог на органот на државната управа надлежен за работите од областа на минералните сировини.

Во членот 46 од Законот за минерални сировини е определено дека врз основа на одлуката за доделување на концесијата за експлоатација на минерални сировини, концедентот и концесионерот склучуваат договор за концесија за експлоатација на минерални сировини. Во име на концедентот, договорот за концесија за експлоатација на минерални сировини го склучува министерот кој раководи со органот на државната управа надлежен за работите од областа на минералните сировини во рок од 15 дена, сметано од денот на влегувањето во сила на одлуката за доделување на концесијата.

Согласно членот 50 од Законот за минерални сировини, во случаите на престанок на важење на концесијата за експлоатација (поради истек на рокот за кој била дадена концесијата, како и во случај на стечај или ликвидација на концесионерот) Владата на предлог на органот на државната управа надлежен за работите од областа на минералните сировини донесува одлука за престанок на важење на концесијата за експлоатација.

Владата исто така, одлучува за еднострано раскинување на договорот за експлоатација на минерални сировини согласно членот 51 од Законот.

Според член 53 од Законот, со експлоатација на минерални сировини и изведување на рударски работи може да се започне откако концесионерот ќе добие

дозвола за експлоатација на минерални сировини. Дозволата од ставот 1 на овој член ја издава органот на државната управа надлежен за работите од областа на минералните сировини.

Во сите постапки уредени со Законот за минерални сировини, определено учество имаат и единиците на локалната самоуправа и тоа учество се состои во давање мислење до органот на државната управа надлежен за работите од областа на минералните сировини, кој согласно законот, е должен пред донесување на конечната одлука задолжително да побара мислење и од единиците на локалната самоуправа на чија територија се наоѓаат минералните сировини. Таква обврска е предвидена во член 14 став 4 (Постапка за доделување на концесија за вршење на детални геолошки истражувања), член 19 став 12 (Проширување на концесија за вршење детални геолошки истражувања), член 26 став 8 (Постапка за издавање на дозвола за вршење на детални геолошки истражувања), член 41 став 4 (Доделување на концесија за експлоатација по пат на јавен повик), член 42 (Доделување на концесија за експлоатација на минерални сировини по барање од заинтересирано лице), член 43 став 9 (Доделување на концесија за експлоатација на песок и чакал) итн.

Во однос на надлежностите на локалните власти *vis-a-vis* централната власт, релевантна е одредбата од членот 4 на Европска повелба за локалната самоуправа, според која локалните власти во рамките на законот, имаат целосна слобода да ја остваруваат својата иницијатива во поглед на работите кои не се исклучени од нивната надлежност и кои не се дадени во надлежност на некоја друга власт.

9. Од наведените одредби на Уставот на Република Македонија произлегува дека референдумот е еден од обличите на остварување на власта на граѓаните и дека локалната самоуправа е темелна вредност на уставниот поредок. Уставната положба на локалната самоуправа понатаму е уредена со Амандманот XVII на Уставот, кој ги утврдува областите за кои е надлежна локалната самоуправа, дефинирајќи претходно дека станува збор за прашања од локално значење за кои граѓаните можат да одлучуваат непосредно и преку претставници.

Уставните надлежности на локалната власт понатаму се разработени во Законот за локалната самоуправа кој јасно го утврдува принципот на супсидијарност, определувајќи дека општините ги вршат работите од јавен интерес од локално значење, што не се исклучени од нивна надлежност или не се во надлежност на органите на државната власт. Поаѓајќи од оваа општа определба дека општините се надлежни за прашања од локално значење, а не и за оние за кои е надлежна централната власт, и одредбите од Законот за локална самоуправа и Законот за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните, произлегува дека правото на граѓаните да одлучуваат преку референдум е лимитирано на прашања од надлежност на општината, односно на прашања од локално значење за кои советот на општината е овластен да одлучува.

Во однос на прашањето за експлоатација на минерални сировини, од наведените одредби од Уставот и Законот за минерални сировини произлегува дека минералните сировини како природно богатство претставуваат добра од општ интерес за Републиката кои се во сопственост на Републиката, без оглед на сопственоста

на земјиштето на кое се наоѓаат. Значи независно од фактот што минералните сировини се наоѓаат на земјиште што се наоѓа на територијата на единиците на локалната самоуправа, тие се во сопственост на државата, односно Републиката. Токму од тие причини, имајќи го предвид фактот што одделни минерални сировини можат да имаат и стратешко значење за развојот на стопанството, за нивната експлоатација согласно наведените одредби од Законот за минералните сировини, одлучува Републиката односно органите на државната власт, а не органите на локалната самоуправа. Владата е таа која ги определува минералните сировини што се од стратешко значење, таа донесува стратегија за геолошки истражувања и за искористување и експлоатација на минерални сировини, доделува концесија за нивно искористување, дава дозвола за експлоатација на минерални сировини и одлучува за раскинување на договорот за концесија.

Во конкретниот случај Советот на Општина Босилово со оспорените одлуки распишал референдум за подрачјето на општината заради изјаснување на граѓаните по прашањето за отворање на рудници за метални минерални сировини на територијата на општина Босилово, врз основа на иницијатива на 20% од регистрираните гласачи. На референдумот биле поставени две прашања: 1. Дали сте ЗА или ПРОТИВ за отворање на рудникот за бакар и злато „Иловица“? и 2. Дали сте ЗА или ПРОТИВ отворање на рудници и рударски комплекси за метални минерални сировини на територијата на Општина Босилово?

Иако во двете одлуки како правен основ за нивното донесување се наведени одредбите од членовите 25, 26 и 28 од Законот за локалната самоуправа и членовите 6, 37 и 81 од Законот за референдум и други облици на непосредно одлучување на граѓаните, од наведените одредби од двата закони неспорно произлегува дека локален референдум може да се распише само за прашања од надлежност на општината, односно за прашања од локално значење. Притоа прашањето за експлоатација на минерални сировини согласно постојната законска регулатива не спаѓа во прашања за кои е надлежна општината, туку за тоа одлучуваат органите на централната власт односно Владата и надлежното министерство за прашања од областа на минералните сировини.

Уставот го гарантира правото на граѓаните на локална самоуправа, издигајќи го на ниво на темелна вредност на уставниот поредок. Меѓутоа, правото на граѓаните на локална самоуправа, односно правото на граѓаните да ја остваруваат власта на локално ниво преку форми на непосредно одлучување како што е референдумот не е неограничено по својот предмет, односно тоа може да се однесува само на прашања што се од надлежност на општината, во коишто не спаѓа одлучувањето за експлоатација на минералните сировини. Законското решение за овие прашања да одлучува Владата, односно надлежното министерство, според наше мислење е оправдано ако се има предвид дека минералните сировини независно од тоа каде се наоѓаат се во сопственост на државата односно Републиката и тие имаат стратешко значење за нејзиниот развој. Иако конечното одлучување по овие прашања е во надлежност на централната власт, според наше мислење, постојната законска регулатива од областа на минерални-

те суровини дава можност во целата постапка за доделување на концесии за геолошки истражувања и за експлоатација на минерални суровини да биде вклучена, односно консултирана и општината која дава мислење на барање на надлежното министерство. Во мислењето што според Законот општините се должни да го дадат, тие можат да ги изнесат своите ставови имајќи ги предвид мислењата и интересите на локалната заедница односно локалното население.

Од наведеното несомнено произлегува дека со оспорените одлуки, Советот на Општина Босилово, спротивно на наведените закони, распишал локален референдум за прашање што не е во негова надлежност, односно за прашање за кое тој не е овластен со закон да одлучува, со што постапил спротивно на Амандман XVII од Уставот, како и спротивно на членовите 20, 28 и 36 од Законот за локалната самоуправа и на членовите 2, 36 и 38 од Законот за референдум и други облици на непосредно изјаснување на граѓаните, поради што Уставниот суд утврди дека основано може да се постави прашањето за уставноста и законитоста на оспорените одлуки.

10. Тргнувајќи од наведеното, Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

11. Оваа одлука Судот ја донесе со мнозинство гласови во состав од претседателот на Судот, Никола Ивановски и судиите: Елена Гошева, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски, Вангелина Маркудова, Сали Мурати и Владимир Стојановски.

У.бр. 105/2017
20 јуни 2018 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Никола Ивановски, с.р.

2351.

Уставниот суд на Република Македонија, врз основа на членовите 110 и 112 од Уставот на Република Македонија и член 70 од Деловникот на Уставниот суд на Република Македонија („Службен весник на Република Македонија“ бр.70/1992) на седницата одржана на 20 јуни 2018 година, донесе

О Д Л У К А

1. СЕ УКИНУВААТ членот 67 став 2 и членот 70 став 2 од Законот за семејството („Службен весник на Република Македонија“ бр.80/1992, 9/1996, 38/2004, 33/2006, 84/2008, 67/2010, 156/2010, 39/2012, 44/2012, 38/2014, 115/2014, 104/2015 и 150/2015).

2. Оваа одлука произведува правно дејство од денот на објавувањето во „Службен весник на Република Македонија“.

3. Уставниот суд на Република Македонија со Решение У.бр.153/2017 од 18 април 2018 година, поведе постапка за оценување на уставноста на член 67 став 2 и член 70 став 2 од Законот за семејството („Службен весник на Република Македонија“ бр.80/1992, 9/1996, 38/2004, 33/2006, 84/2008, 67/2010, 156/2010, 39/2012, 44/2012, 38/2014, 115/2014, 104/2015 и 150/2015).

4. Судот на седницата утврди дека според членот 67 став 2 од Законот за семејство тужбата за оспорување на татковство детето може да ја поднесе најдоцна до навршување на 21 година од животот.

Во член 70 став 2 од истиот закон е предвидено дека тужбата заради оспорување на мајчинство детето може да ја поднесе до навршување на 21 година од животот.

5. Според член 8 став 1 алинеја 3 од Уставот една од темелните вредности на уставниот поредок на Република Македонија е и владеењето на правото.

Согласно член 9 од Уставот, граѓаните на Република Македонија се еднакви во слободите и правата независно од полот, расата, бојата на кожата, национално и социјалното потекло, политичкото и верското уверување, имотната и општествената положба. Граѓаните пред Уставот и законите се еднакви.

Според член 25 од Уставот на Република Македонија, на секој граѓанин му се гарантира почитување и заштита на приватноста на неговиот личен и семеен живот, на достоинството и угледот.

Во член 8 од Европската конвенција за заштита на човековите права се предвидува дека секој човек има право на почитување на неговиот приватен и семеен живот, домот и преписките.

Јавната власт не смее да се меша во остварувањето на ова право, односно правото да се знае сопственото потекло. Имено, вмешувањето во правото на приватност со ограничувањето на старосната граница за поднесување на тужба за оспорување на татковство/мајчинство, односно утврдувањето на рок, го ограничува правото на заинтересираните странки да покренат постапка за оспорување на татковство/мајчинство.

Според овластувањата дадени во член 8 од Европската конвенција за заштита на човековите права детето има право да воспостави правен однос со неговиот природен татко/мајка, бидејќи во спротивно тоа би значело мешање во неговото право на почитување на неговиот приватен и семеен живот.

Според член 14 од Европската конвенција за човекови права, уживањето на правата и слободите, признајќи со оваа конвенција, треба да се обезбеди без никаква дискриминација заснована врз пол, раса, боја на кожата, јазик, вера, политичко или кое и да е друго мислење национално или социјално потекло припадност на националното малцинство, материјална положба, потеклото по раѓање или кој и да е друг статус.

Според член 3 од Конвенцијата за правата на детето, во сите активности кои се однесуваат на децата, од примарно значење се интересите на детето, без оглед на тоа дали ги спроведуваат јавните или приватните институции за социјална заштита, судовите, административните органи или законодавни тела.

Во членот 7 од истата конвенција се предвидува дека детето се пријавува веднаш по раѓањето и од раѓањето има право на име, право на грижа, државјанство и, ако тоа е можно, право да знае кои му се родители и право тие да се грижат за него.

Оттука, според Судот, наведените членови од Конвенцијата обврзуваат да се штитат сите права на детето со преземање на законски мерки за негова заштита, што е во интерес на стабилноста на семејството, како и статусната состојба на семејството.

Законот за семејството ги уредува бракот и семејството, односите во бракот и семејството, одредени облици на посебна заштита на семејството, семејното наследство, посвојувањето, старателството и здружувањето, како и постапката пред судот во брачните и семејните спорови и постапката за изрекување на временна мерка за заштита од семејно насилство (член 1).

Според член 2 од истиот закон, семејството е животна заедница на родители и деца и други роднини, ако живеат во заедничко домаќинство. Семејството настанува со раѓање на деца и со посвојување.

Во глава III од Законот, со наслов: „Засновање на односи меѓу родители и деца“ и поднаслов: „2. Оспорување на татковство и мајчинство“ се содржани оспорените членови.

Имено, членот 67 од Законот предвидува дека детето може да оспорува дека му е татко лицето кое според овој закон се смета за негов татко.

Тужбата за оспорување на татковство детето може да ја поднесе најдоцна до навршување на 21 година од животот.

Во случаи кога брачниот другар на мајката, во рокот утврден во член 64 став 2 од овој закон, не поднел тужба за оспорување на татковство, а изјавил во тој рок пред центарот за социјална работа дека не се смета за татко на детето и кога мајката дала согласност за посвојување на детето на начин и во постапка утврдена во членот 106 од овој закон, тужбата за оспорување на татковство во рок од три месеци по истекот на рокот од член 64 став 2 на овој закон, ја поднесува старателот на детето со одобрение на центарот за социјална работа.

Оспорениот член 70 од Законот предвидува дека детето може да го оспорува мајчинството на жената која во матичната книга на родените е запишана како негов мајка.

Тужбата заради оспорување на мајчинство детето може да ја поднесе до навршување на 21 година од животот.

Со оглед на карактерот на прашањето кое беше покренато со поднесената иницијатива беше побарано мислење од Форумот на Венецијанската комисија, кој ни достави соодветна пракса од Европскиот суд за човекови права од каде се утврдува дека Судот ваквото прашање исклучиво го анализира од аспект на членот 8 од Европската конвенција за заштита на човековите права.

Имено, од аспект на член 8 од Конвенцијата која го штити правото на приватен и семеен живот, кој соодветствува на содржината на членот 25 од Уставот на Република Македонија, Судот во Стразбур во случајот *Odièvre V. France*, зазел став дека лично право е правото да се знае сопственото потекло со утврдување на татковство надвор од брачна заедница, како и добивање информации од суштинско значење за откривање на вистината што е важен аспект на личниот идентитет и за разбивање на сите неизвесности во врска со ова.

Понатаму, Судот, во случајот *Calin and Others V. Romania*, исто така, утврдил повреда на членот 8 од Конвенцијата, утврдувајќи дека, во предвидениот период од една година, како што е предвидено во романското законодавство, не е неразумно од аспект на неговата должина. Сепак, е проблематично, бидејќи не му овозможува на детето да се спротивстави на недејствувањето на мајката или на правниот заштитник во текот на малолетството. Според тоа, Судот оцени дека утврдувањето на рок како што тој произведува правно дејство во романскиот систем, го ограничува правото на заинтересираните страни да покренат постапка за утврдување на татковство до губење на ова право.

Во случајот *Roman V. Finland*, Европскиот суд за човекови права, исто така, утврди повреда на членот 8 од Конвенцијата бидејќи примената на цврсти рокови за спроведување на постапката за татковство и, особено, немањето на било каква можност да се балансираат спротивставените интереси од страна на националните судови, наштетиле на самата суштина на правото на почитување на приватниот живот во смисла на членот 8 од Конвенцијата.

Во предметот *Mikulic V. Croatia*, Судот исто така утврди повреда на член 8 од Конвенцијата утврдувајќи дека почитувањето на приватниот живот бара секој да биде во можност да ги утврди сите свои особености за својот идентитет како посебно човечко суштество, односно да има право да дојде до информации важни за неговите импликации за неговата личност, а особено што според членот 8 од оваа конвенција детето има право да воспостави правен однос со неговиот природен татко. Се друго, според Судот, би било мешање во неговото право на почитување на неговиот приватен и семеен живот, што би значело и повреда на наведениот член од Конвенцијата.

Европскиот суд за човекови права во повеќе наврати смета дека постапките за татковство спаѓаат во рамките на членот 8 од Конвенцијата, бидејќи правото на познавање на своите биолошки родители спаѓа во опсегот на концептот на „приватниот живот“, кој ги опфаќа важните аспекти на личниот идентитет, и утврдувањето на биолошката врска помеѓу детето родено надвор од брак и неговиот природен татко (предмет: *Jaggi V. Switzerland*).

Од анализата на наведените уставни и законски одредби *vis a vis* наводите во иницијативата, а притоа имајќи ја во вид праксата и ставовите на европските држави, како и праксата на Европскиот суд за човекови права во Стразбур, по однос на покренатото правно прашање, според Судот, се основани, а поради следното:

Тргувајќи од целината на Законот за семејството, Судот оцени дека целта на законодавецот е уредувањето на односите меѓу родителите и децата, каде како основни принципи врз кои се темели семејното право се принципот на еднаквост и рамноправност, како и принципот на заштита на интересите на децата и принципот на заштита на семејството.

Според Судот, со оспорените законски одредби се нарушуваат наведените принципи од повеќе аспекти. Имено, семејно правниот однос како предмет на семејното право претставува специфична категорија во која доминација имаат лично правните елементи, кои се сведуваат на права и обврски меѓу членовите на семејството, најнапред од неимотен карактер (верност, помагање, почитување и др.) и права и обврски кои се од имотен карактер (право на издржување меѓу брачните другари, како и меѓу родителите и децата) при што утврдените рокови во Законот се бариера - меѓа за започнување или престанување на остварување на утврдени права, меѓутоа тие не треба да претставуваат пречка за остварување на одредени права.

Според Судот со оспорените законски решенија се ограничува правото на граѓанинот на неговиот личен и семеен живот, правото да може да ја утврди биолошката врска со неговите вистински родители во било кој момент од неговото осознавање на клучните факти за ваквата правна ситуација. Ова од причина што, со ограничувањето на правото детето во било кој период од животот да може да поднесе тужба за оспорување на татковство/мајчинство, односно со определување на одредена старосна граница, според Судот се ограничува правото на детето од моментот на создавање за вистинските биолошки родители да може да го оствари тоа право со поднесување на тужба, што е во спротивност со членот 25 од Уставот, членот 8 од Европската конвенција за заштита на човековите права, како и со членовите 3 и 7 од Конвенцијата за правата на детето.

Во таа насока се и ставовите на повеќе држави во Европа, како што се Молдавија, Норвешка, Финска, Естонија, Словачка, Австрија, Белорусија, како и на Република Јужна Африка. Имено, според правната регулатива на наведените земји детето има право да го оспори татковството на било која возраст, односно не постои старосна граница за правото на детето да го оспорува татковството.

На пример, во Естонија има само рок дека оспорувањето на татковството може да се оспори во Судот во рок од една година од денот кога лицето има право да оспори татковство, односно ќе стане свесно за околностите кои се основа за оспорување, но не постои старосна граница за правото на детето да го оспори татковството. Во Словачка, пак, покрај тоа што не постои старосна граница, не постои ни временски рок за оспорување на истото. Законодавството на Република Белорусија не воспоставува старосна граница за дете кое станало полнолетно да ја оспори пред судот матичната евиденција за родителите, ова право е условено само со рокот од една година од моментот на создавање на битните факти и елементи.

6. Врз основа на изнесеното Судот одлучи како во точката 1 од оваа одлука.

7. Оваа одлука Судот ја донесе, со мнозинство гласови, во состав од претседателот на Судот, Никола Ивановски и судиите: Елена Гошева, Јован Јосифовски, д-р Осман Кадриу, д-р Дарко Костадиновски, Вангелина Маркудова, Сали Мурати и Владимир Стојаноски.

У. бр. 153/2017
20 јуни 2018 година
Скопје

Претседател
на Уставниот суд на Република
Македонија,
Никола Ивановски, с.р.

Службен весник
на Република Македонија

www.slvesnik.com.mk

Издавач: ЈП СЛУЖБЕН ВЕСНИК НА РЕПУБЛИКА МАКЕДОНИЈА, ц.о. – Скопје
бул. „Партизански одреди“ бр. 29. Поштенски фах 51.
Директор и одговорен уредник – Мартин Костовски
телефон: +389-2-55 12 400
телефакс: +389-2-55 12 401

Претплатата за 2018 година изнесува 10.100 денари.
„Службен весник на Република Македонија“ излегува по потреба.
Рок за рекламации: 15 дена.
Жиро-сметка: 300000000188798.
Депонент на Комерцијална банка, АД – Скопје.
Печат: Печатница ЕВРОПА 92 ДООЕЛ, Кочани.

contact@slvesnik.com.mk

ISSN 0354-1622

2018122